

PROGRAM ZAJĘĆ Z ZAKRESU PREORIENTACJI ZAWODOWEJ

**GMINNE PRZEDSZKOLE
W LIPCACH REYMONTOWSKICH**

Opracowanie:

Mgr Justyna Brzozowska
na podstawie materiałów dostępnych
przez Ośrodek Rozwoju Edukacji

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU:

Program stanowi realizację koncepcji preorientacji zawodowej, która rozumiana jest jako ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez prowadzącą zajęcia, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy. Bazuje on na kilku teoriach doradczych uwzględniających możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym. Główna teoria dotyczy rozwoju psychospołecznego człowieka autorstwa Erika Eriksona, który przedstawia bieg życia człowieka jako sekwencję konfliktów. Rozwiązywanie konfliktów przez dzieci związane jest z podejmowaniem przez nie działań i ich kontynuacją pomimo napotykanymi trudnościami. W przypadku negatywnego rozwiązania pojawia się utrata wiary we własne możliwości, obniżenie motywacji zadaniowej oraz przesadne podporządkowanie innym. Inne rekomendowane koncepcje D. Super'a i E. Ginzberga podkreślają, że wybór zawodu nie jest aktem jednorazowej decyzji, lecz procesem progresywnie rozwijającym się, co oznacza ciąg decyzji w życiu człowieka. Podczas realizacji programu będą opierać się również na koncepcji inteligencji wielorakich H. Gardnera, która opisuje indywidualne preferencje w zakresie przetwarzania określonych typów problemów/zadań (np. matematycznych, językowych, przyrodniczych, ruchowych, społecznych/relacyjnych). Dodatkowo, przedszkole stanowi przestrzeń wspierającą dziecko ze względu na minimalizujący charakter frustracji i lęków dzieci, co sprzyja budowaniu kompetencji istotnych z punktu widzenia preorientacji zawodowej. Poniższy program uwzględnia cztery następujące obszary:

- poznawanie własnych zasobów (tj.: zainteresowania, zdolności i uzdolnienia, mocne i słabe strony, kompetencje, wartości, predyspozycje zawodowe, stan zdrowia),
- świat zawodów i rynek pracy (m. in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy),
- rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie (tj.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, uczenie się przez całe życie),
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego).

Program jest przeznaczony do realizacji dla dzieci uczęszczających do Gminnego Przedszkola w Lipcach Reymontowskich w wymiarze 45 zajęć po 30 minut (trzy grupy po 10 osób) w ramach projektu „Wszystko zaczyna się od przedszkola”.

CEL PROGRAMU:

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. Poznawanie własnych zasobów, dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;
- 1.5. opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

2. Świat zawodów i rynek pracy, dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy;
- 2.5 wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
- 2.6 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

DOBÓR TREŚCI I UKŁAD MATERIAŁU

L.p.	Tematyka zajęć	Treści programowe	Cele	Liczba zajęć
1.	<i>Moje pierwsze portfolio.</i>	1.Poznawanie własnych zasobów.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none">• w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje;• przewidywać skutki swoich zachowań;• w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach;• określa swoje preferencje oraz	3

			umiejętności w zakresie wykonywania różnorodnych przedszkolnych czynności; • przejawia poczucie własnej wartości.	
2.	<i>Moje życie to pasja.</i>	1.Poznawanie własnych zasobów. 2.Świat zawodów i rynek pracy.	Dziecko: • nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów; • uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów; • podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach; • zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego działania.	4
3.	<i>Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”.</i>	1.Poznawanie własnych zasobów. 2.Świat zawodów i rynek pracy.	Dziecko: • w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań; • stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć; • wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych; • posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje, respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku .	4
4.	<i>Zobacz, jak wygląda świat!</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Dziecko: • nazywa zawody; • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • wskazuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach; • odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości.	4
5.	<i>Praca dla innych.</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 4. Planowanie własnego rozwoju i	Dziecko: • nazywa zawody służb ratowniczych; • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu;	4

		podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; • opisuje, jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc; • poznaje lub utrwała numery alarmowe; • ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; • czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa symbole i znaki; • nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi . 	
6.	<i>Wszyscy dla wszystkich.</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie przedmiotów codziennego użytku takie jak krawiec, murarz, piekarz, szewc; • opisuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach; • wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy; • nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi; • wskazuje zawody wykonywane przez osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód. 	4
7.	<i>W zagadce ukryty jest zawód.</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa zawody; • wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód, jakie wykorzystuje narzędzia; • odpowiada na pytania i rozwiązuje zagadki. 	2
8.	<i>Wiem, kto pracuje w przedszkolu.</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola; • nazywa zawody osób pracujących w przedszkolu; • wyraża własne opinie; • obdarza uwagą inne dzieci i osoby dorosłe. 	4

9.	<i>Pokaz naszych zainteresowań.</i>	1.Poznawanie własnych zasobów. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ulubione czynności, zainteresowania; • planuje działania; • realizuje działania; • występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; • przejawia poczucie własnej wartości. 	4
10.	<i>Jak jest w szkole?</i>	3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> • obdarza uwagą inne dzieci i osoby dorosłe; • odczytuje krótkie wyrazy utworzone z poznanych liter w formie napisów drukowanych; • rozwiązuje zagadki; • nazywa dalszy etap edukacji – szkoła podstawowa. 	3
11.	<i>Gdy będę większy, to...</i>	3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. 4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> • nazywa kolejny etap edukacji; • opowiada, czego lubi się uczyć; • komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne. 	3
12.	<i>Kim chcę zostać w przyszłości?</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. 4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zawód prezentowany przez siebie; • przedstawia czynności wykonywane w prezentowanym zawodzie; • podejmuje próby autoprezentacji; • obdarza uwagą inne dzieci; • wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych. 	4
13.	<i>Podsumowanie zajęć</i>	2.Świat zawodów i rynek pracy. 3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w grach i zabawach podsumowujących udział w programie; • gra w gry interaktywne za pośrednictwem Internetu (Wordwall, Genially, LearningApps) z zakresu preorientacji zawodowej; • uczestniczy w pożegnaniu i wręczeniu dyplomów. 	2

METODY PRACY Z DZIEĆMI:

- zabawy w kręgu, pantomimiczne,
- praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)/praca w grupach (gazetka grupowa),
- rozmowa, dyskusja,
- ćwiczenia praktyczne,
- metoda sytuacyjna,
- rozmowa kierowana,
- odgrywanie ról,
- pogadanka,
- giełda pomysłów,
- metoda zabawową,
- wywiad,
- praca plastyczna,
- metody słowne- wiesz, zagadka
- gry i zabawy interaktywne.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Efekty w zakresie wiedzy:

1. Dzieci znają swoje mocne i słabe strony, umiejętności, kompetencje i predyspozycje.
2. Dzieci rozumieją zależności pomiędzy zainteresowaniem a wyborem zawodu.
3. Dzieci znają korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie.
4. Dzieci wymieniają umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.
5. Dzieci znają charakterystykę zawodów, z którymi mają do czynienia w swoim otoczeniu i inne.
6. Dzieci pracują w grupie.
7. Dzieci są twórcze i refleksyjne.
8. Dzieci doskonalą kompetencje związane z autoprezentacją.

EWALUACJA PROGRAMU:

Założone cele programu będą podlegać ewaluacji. Będzie się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- autorefleksji i samooceny uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.

